

DOI: 10.15276/EJ.03.2025.2
DOI: 10.5281/zenodo.17148173
UDC: 336.748.5(477):339.74
JEL: F31, F33, G15

ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ВАЛЮТНОГО РИНКУ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ ФІНАНСОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

FUNCTIONING AND DEVELOPMENT OF THE FOREIGN EXCHANGE MARKET OF UKRAINE IN THE CONTEXT OF GLOBAL FINANCIAL TRANSFORMATIONS

Mariia Ye. Bondarchuk, PhD in Economics, Associate Professor
Odesa Polytechnic National University, Odesa, Ukraine
ORCID: 0000-0001-5895-4868
Email: bondarchuk.m.ie@op.edu.ua

Anastasiia S. Orlenko
Odesa Polytechnic National University, Odesa, Ukraine
Email: 10182233@stud.op.edu.ua

Received 27.06.2025

Бондарчук М.Є., Орленко А.С. Функціонування та розвиток валютного ринку України в контексті глобальних фінансових трансформацій. Оглядова стаття.

У статті проаналізовано сучасний стан та тенденції розвитку валютного ринку України в умовах глобальних фінансових трансформацій і тривалого воєнного стану. Проаналізовано етапи становлення валютної системи, еволюцію курсової політики, динаміку основних макроекономічних показників та механізми валютного регулювання. Розглянуто роль Національного банку України у стабілізації ринку та згладжуванні курсових коливань. Проведено порівняльний аналіз міжнародних моделей валютного регулювання, охарактеризовано поведінку фізичних осіб та банківського сектору. Обґрунтовано необхідність поступової лібералізації валютного ринку, впровадження інноваційних технологій, зміцнення довіри до національної валюти та інтеграції у світовий фінансовий простір.

Ключові слова: валютний ринок, валютна політика, курс гривні, валютне регулювання, макрофінансова стабільність, трансформації

Bondarchuk M.Ye., Orlenko A.S. Functioning and Development of the Foreign Exchange Market of Ukraine in the Context of Global Financial Transformations. Review article.

The article analyzes the current state and development trends of Ukraine's foreign exchange market in the context of global financial transformations and prolonged wartime conditions. It examines the stages of the currency system's formation, the evolution of exchange rate policy, the dynamics of key macroeconomic indicators, and mechanisms of currency regulation. The role of the National Bank of Ukraine in market stabilization and exchange rate smoothing is highlighted. A comparative analysis of international models of currency regulation is conducted, along with a characterization of household and banking sector behavior. The article substantiates the need for gradual market liberalization, technological innovation, strengthened trust in the national currency, and integration into the global financial system.

Keywords: foreign exchange market, exchange rate policy, hryvnia exchange rate, currency regulation, macro-financial stability, transformations

Валютний ринок є ключовим елементом фінансової системи кожної країни, а його стабільне функціонування визначає стійкість національної економіки в умовах зовнішніх і внутрішніх шоків. В Україні, починаючи з 1990-х років, валютний ринок формувався під впливом гіперінфляції, політичної нестабільності та поступового переходу до ринкової економіки. Із моменту запровадження гривні в 1996 році валютна політика держави неодноразово змінювалась: від жорсткої фіксації курсу до поступового переходу до режиму гнучкого курсоутворення. У різні періоди важливу роль відігравав Національний банк України як головний інституційний регулятор. Особливої актуальності дослідження валютного ринку набуває в умовах воєнного стану, коли валютний курс виконує не лише економічну, а й соціально-політичну функцію – збереження довіри до національної валюти, підтримка платіжного балансу, забезпечення макрофінансової стабільності.

Глобальні фінансові трансформації, спричинені поширенням цифрових валют, зростанням впливу геополітичних конфліктів на фінансові потоки, нестабільністю міжнародної торгівлі та монетарною політикою провідних центробанків (Федеральна резервна система США (ФРС) та Європейський центральний банк (ЄЦБ)), вимагають переосмислення ролі валютного ринку в Україні. З огляду на високу відкритість економіки, гнучкість валютного ринку є умовою ефективної інтеграції у світовий фінансовий простір та збереження економічного суверенітету.

Аналіз останніх досліджень та публікацій

Питання функціонування валютного ринку, валютної системи, механізмів регулювання валютного курсу та проведення валютно-курсної політики знайшли відображення в наукових працях таких

дослідників, як Барановський О., Боринець С., Гальчинський А., Демківський А., Дзюблюк О., Івасів Б., Козюк В., Костюнік Н., Лавров Р., Мещеряков А., Рудий Д., Садчикова І., Середюк І., Сопотян С., Шапран Н.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми

Попри значний науковий внесок, питання ефективного функціонування валютного ринку та формування адекватної валютної політики залишаються актуальними. У цьому контексті доцільним є подальше дослідження сучасних викликів валютного регулювання та пошук ефективних інструментів забезпечення курсової стабільності.

Метою статті є дослідження сучасних тенденцій функціонування валютного ринку України в умовах глобальних фінансових трансформацій, визначення ключових проблем його розвитку та обґрунтування стратегічних орієнтирів реформування валютної політики держави.

Виклад основного матеріалу дослідження

Світова валютна система пройшла низку етапів трансформації: від золотого стандарту до сучасної системи плаваючих курсів. Кожен з етапів формував нові принципи регулювання, які країни адаптували відповідно до власного економічного контексту (табл. 1).

Таблиця 1. Етапи становлення світової валютної системи

Період	Сутність
1878-1893 рр.	Встановлення та дія золотого стандарту
1925-1931 рр.	Впровадження золотозливкового стандарту
1945-1971 рр.	Запровадження Бреттон-Вудської валютної системи
1973 р.- дотепер	Виникнення міжнародного валютного ринку в сучасному розумінні
1976 р.- дотепер	Введення в дію системи плаваючих валютних курсів

Джерело: складено авторами за матеріалами [1]

На сучасному етапі основні світові валюти перебувають у режимі вільного плавання, коли їхній обмінний курс формується на основі попиту й пропозиції, що визначається потребами в міжнародній торгівлі, інвестиціях і транзакціях. Водночас у кожній країні діє центральний банк, який зберігає за собою повноваження щодо стабілізації національної валюти через інтервенції та регуляторні механізми.

Системи валютного регулювання істотно різняться залежно від рівня розвитку економіки, структури платіжного балансу, відкритості ринку та монетарної політики. Проаналізуємо моделі валютного регулювання США, ЄС, Польщі, Туреччини та України (табл. 2) [2].

Таблиця 2. Порівняльна характеристика валютного регулювання

Країна	Тип валютного курсу	Рівень валютної лібералізації	Особливості регулювання
США	Плаваючий	Високий	Відсутній контроль за рухом капіталу, сильний вплив ФРС
Єврозона	Єдиний фіксований (євро)	Високий	Спільна монетарна політика, контроль через ЄЦБ
Польща	Плаваючий	Високий	Режим інфляційного таргетування, прозорість інтервенцій НБП
Туреччина	Керовано плаваючий	Середній	Часті інтервенції, обмеження руху капіталу під час криз
Україна	Керовано плаваючий	Низький	Жорсткі обмеження на рух капіталу, фіксація курсу в кризових умовах

Джерело: складено авторами за матеріалами [2]

Як свідчать дані табл. 2, більшість розвинутих країн відмовилися від жорсткого регулювання валютного ринку, що дозволяє їм уникати спотворень курсоутворення, забезпечувати гнучкість у кризових ситуаціях та ефективніше реагувати на зовнішні шоки. У той час як США та ЄС діють в умовах вільного руху капіталу, Туреччина та Україна змушені обмежувати валютні операції для підтримання внутрішньої стабільності. Польща демонструє ефективну модель поєднання гнучкого курсу з інфляційним таргетуванням, що може бути прикладом для України в перспективі лібералізації.

Формування сучасного валютного ринку зумовлено дією двох ключових факторів. По-перше, лібералізацією валютних операцій, що включала поступове зняття обмежень на конвертацію національних валют і допуск іноземного капіталу. У більшості розвинених країн цей процес відбувався у два етапи:

- у 1960-х рр. – відкриття ринку для нерезидентів;
- у 1970-1980-х рр. – лібералізація операцій із капіталом для резидентів.

По-друге, технологічною модернізацією валютної інфраструктури, яка почалась із запуску першої електронної дилінгової системи Reuters у 1981 р. та продовжилась впровадженням брокерських платформ

у 1990-х. Завдяки цьому банки і фінансові установи отримали змогу проводити угоди цілодобово в режимі онлайн, що сприяло утворенню глобального міжбанківського ринку.

Розвиток електронних платформ значно розширив доступ до валютних операцій для середніх і малих банків, збільшив ліквідність ринку та поглибив участь нерезидентів у фінансових операціях. У результаті цього сформувався безперервний глобальний валютний простір [1].

Функції валютного ринку охоплюють обмін валют, забезпечення ліквідності, формування валютного курсу, страхування валютних ризиків (хеджування), а також надання інформації про очікування ринку. Серед моделей курсоутворення можна виділити монетарну, портфельну, модель дотичних очікувань, модель Блінчара, а також режим валютного коридору.

Сучасний міжнародний валютний ринок складається з таких основних сегментів: міжбанківський (ринок МБК), біржовий, позабіржовий (форекс), а також сегмент цифрових валют. У структурі валютних операцій домінують розвинуті країни (США, Велика Британія, Японія), однак частка валют із ринків, що розвиваються, зростає/

В Україні валютний ринок функціонує на основі поєднання адміністративного регулювання та елементів ринкового ціноутворення. Національний банк України (НБУ) виконує роль основного регулятора, встановлюючи офіційний курс гривні, контролюючи валютні операції, формуючи міжнародні резерви та впроваджуючи валютні інтервенції для стабілізації ринку. На валютному ринку України здійснюються операції з купівлі/продажу безготівкової та готівкової іноземної валюти, а також банківських металів. Учасниками вітчизняного валютного ринку України є банки та небанківські установи, клієнти банків, а також Національний банк [3]. Варто зазначити, що в Україні склалася ситуація наявності двох паралельних курсів – офіційного та готівкового, які суттєво різнилися між собою. Такий розрив пояснюється підвищеним попитом на готівкову валюту з боку населення, поширенням панічних настроїв, зростанням обсягів імпорту та одночасним скороченням валютних надходжень до країни.

Функціонування валютного ринку в умовах масштабної війни потребує особливої уваги з боку монетарних і економічних органів влади, оскільки саме на них покладено завдання забезпечення фінансової стабільності та безперебійного проведення зовнішньоекономічних розрахунків, необхідних для підтримки експорту та імпорту товарів і послуг [4]. У разі відсутності ефективних стабілізаційних механізмів в період військової агресії зростає ризик зниження довіри до національної валюти, що може призвести до її втрати як повноцінного засобу обігу, що створює загрозу для виконання гривнею базових функцій грошей. Особливо гостро проблема постає в умовах затяжного та дестабілізуючого конфлікту. Відтак, одним із ключових завдань Національного банку стає впровадження практичних інструментів стабілізації валютного ринку: забезпечення курсової рівноваги, недопущення панічних настроїв серед населення, стримування інфляції та мінімізація негативних курсових очікувань [4]. Позитивні та негативні риси поточного стану валютного ринку України наведено в табл. 3.

Таблиця 3. Переваги та недоліки вітчизняного валютного ринку

Переваги	Недоліки
- зміцнення ролі НБУ – НБУ активно впроваджує політику валютних інтервенцій для згладжування різких коливань гривні, що дозволяє стабілізувати обмінний курс у короткостроковій перспективі; - гнучка монетарна політика – Національний банк застосовує гнучку монетарну політику, що включає коригування процентних ставок, аби забезпечити збалансованість між інфляційними цілями та економічним зростанням; - диверсифікація золотовалютних резервів – підвищує стійкість економіки до зовнішніх викликів та сприяє стабільності валютного ринку.	- коливання обмінного курсу – гривня піддається значним коливанням через фактори, такі як зміни на світових ринках, політична нестабільність та геополітичні виклики, що робить економіку вразливою до інфляційних стрибків; - залежність від зовнішніх запозичень – Україна часто звертається до зовнішніх кредиторів, що створює валютні ризики, пов'язані з обслуговуванням боргу, особливо у випадку девальвації гривні; - глобальні економічні виклики – світова економічна нестабільність може негативно вплинути на експортні галузі України та спричинити нестабільність у валютному сегменті.

Джерело: складено авторами за матеріалами [3, 5]

Динаміка курсів валют є важливим індикатором економічної стабільності країни та її інтеграції у світову фінансову систему. Валютний курс відображає співвідношення національної валюти до іноземних і змінюється під впливом різноманітних економічних, політичних та психологічних факторів. Аналіз коливань валютних курсів дозволяє оцінити конкурентоспроможність економіки, ефективність монетарної політики та ризики для зовнішньоекономічної діяльності. У табл. 4 наведений аналіз динаміки національного валютного ринку.

Зважаючи на аналіз динаміки курсів іноземних валют по відношенню до національної валюти України за період 2020-2024 років, можна зробити висновок про загальну тенденцію до зростання курсів усіх представлених валют. Найбільше зростання демонструють британський фунт (з 32,30 грн у 2020 р. до 48,85 грн у 2024 р.), євро (з 29,05 грн до 42,35 грн) та швейцарський франк (з 27,00 грн до 43,10 грн), що свідчить про послаблення гривні щодо основних світових валют, що може бути наслідком як внутрішніх

економічних чинників, так і зовнішньоекономічної ситуації. Водночас японська єна зростала не так помітно, а в 2024 р. і навіть дещо знизилася. Така динаміка курсів може мати суттєвий вплив на зовнішньоекономічну діяльність країни, вартість імпортних товарів та інфляційні процеси.

Таблиця 4. Динаміка курсів іноземних валют по відношенню до національної валюти у 2020-2024 рр.

Показники	Роки				
	2020	2021	2022	2023	2024
Євро (EUR), грн.	29,05	33,45	33,6	41	42,35
Британський фунт (GBR), грн.	32,3	37,8	38,2	45	48,85
Японська єна (JPY), грн.	0,215	0,228	0,2295	0,251	0,24
Швейцарський франк (CHF), грн.	27	29,25	30,91	40	43,1
Польське злоте (PLN), грн	5,8	7,05	6,85	8,65	9,65

Джерело: складено авторами за матеріалами [6]

Розглядаючи динаміку зміни курсу гривні до долара варто зазначити, що у 2022 р. НБУ зафіксував офіційний курс гривні на рівні 36,57 грн/дол. США, щоб стабілізувати ситуацію (рис. 1). У жовтні 2023 р. НБУ перейшов до режиму керованого плаваючого курсу, дозволивши курс гривні коливатися, але із втручаннями при надмірних флуктуаціях.

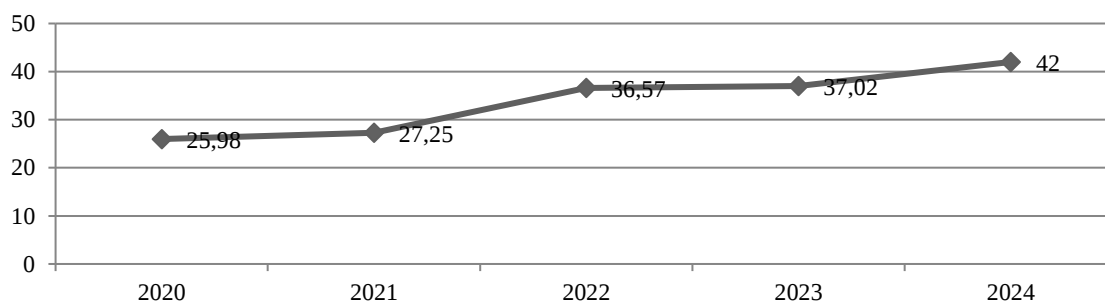

Рисунок 1. Динаміка зміни курсу гривні до долара

Джерело: складено авторами за матеріалами [6]

Динаміки курсу гривні до долара США за період 2020-2024 років ілюструє поступове, але стійке знецінення національної валюти під впливом внутрішніх і зовнішніх економічних чинників. У 2020-2021 рр. гривня демонструвала відносну стабільність, а курс змінювався незначно – з 25,98 до 27,25 грн за долар США. Така динаміка свідчить про зважену монетарну політику НБУ та помірний рівень інфляції в цей період. У 2022 р. макрофінансова ситуація в країні різко погіршилася, що зумовило суттєву девальвацію національної валюти до рівня 36,57 грн/дол. США, що стало наслідком запровадження фіксованого курсу, валютних обмежень, панічного попиту на іноземну валюту та зростання зовнішньоекономічних ризиків.

У 2023 р. курс залишився майже незмінним – 37,02 грн/дол., що свідчить про перехід до режиму керованого плавання та активну політику валютних інтервенцій з боку НБУ з метою утримання ринкової стабільності. У 2024 р. курс зріс до 42 грн/дол., що відображає як інфляційні процеси, так і збереження високого попиту на валюту в умовах воєнної економіки. Загалом, впродовж 2020-2024 рр. курс гривні до долара демонстрував чітку девальваційну тенденцію, зумовлену зовнішньополітичними викликами, структурними проблемами в економіці та необхідністю підтримки курсової рівноваги за допомогою адміністративних і ринкових інструментів.

Безготівковий валютний ринок – це сегмент валютного ринку, де операції з іноземною валютою здійснюються без фізичного обігу готівки, тобто шляхом переказів, банківських платежів, електронних транзакцій між рахунками. Проаналізуємо динаміку безготівкового валютного ринку України у 2020-2024 рр. за трьома ключовими показниками: купівля та продаж валюти клієнтами банків, а також обсяги операцій між банками та Національним банком України (рис. 2).

Упродовж 2020-2021 рр. ринок демонстрував відносну стабільність. Купівля іноземної валюти клієнтами банків хоч і перевищувала обсяги її продажу, однак перевищення було незначним і компенсувалося системними інтервенціями НБУ. У другій половині 2021 р. та особливо в 2022 р., на тлі повномасштабного вторгнення, ситуація загострилася: обсяги купівлі валюти суттєво зросли, що свідчить про панічні настрої, активне імпортне навантаження та спроби бізнесу захистити капітал. У цей період інтервенції НБУ досягли пікових значень, перевищуючи 10 млрд дол. США у періодах максимального напруження.

Починаючи з 2023 р., спостерігається поступова стабілізація: продаж валюти з боку клієнтів банків дещо виріс, а обсяги інтервенцій зменшилися, що свідчить про часткову адаптацію валютного ринку до нових умов. Однак протягом 2024 купівля валюти клієнтами й надалі стабільно перевищує продаж, а операції НБУ залишаються активними, що свідчить про збереження структурного дефіциту на валютному ринку.

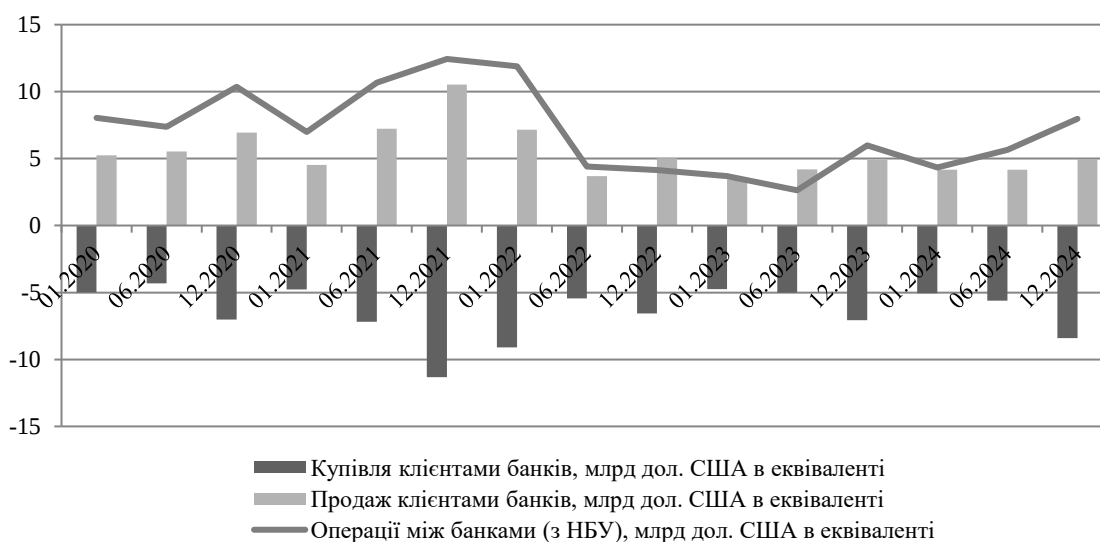

Рисунок 2. Безготівковий валютний ринок України, 2020-2024 рр.
Джерело: складено авторами за матеріалами [7]

Загалом простежується ключова тенденція: попит на іноземну валюту в Україні протягом аналізованого періоду стабільно перевищує її пропозицію, а роль НБУ як основного стабілізуючого суб'єкта ринку залишається визначальною.

Проаналізуємо операції фізичних осіб з купівлі/продажу іноземної валюти (рис. 3).

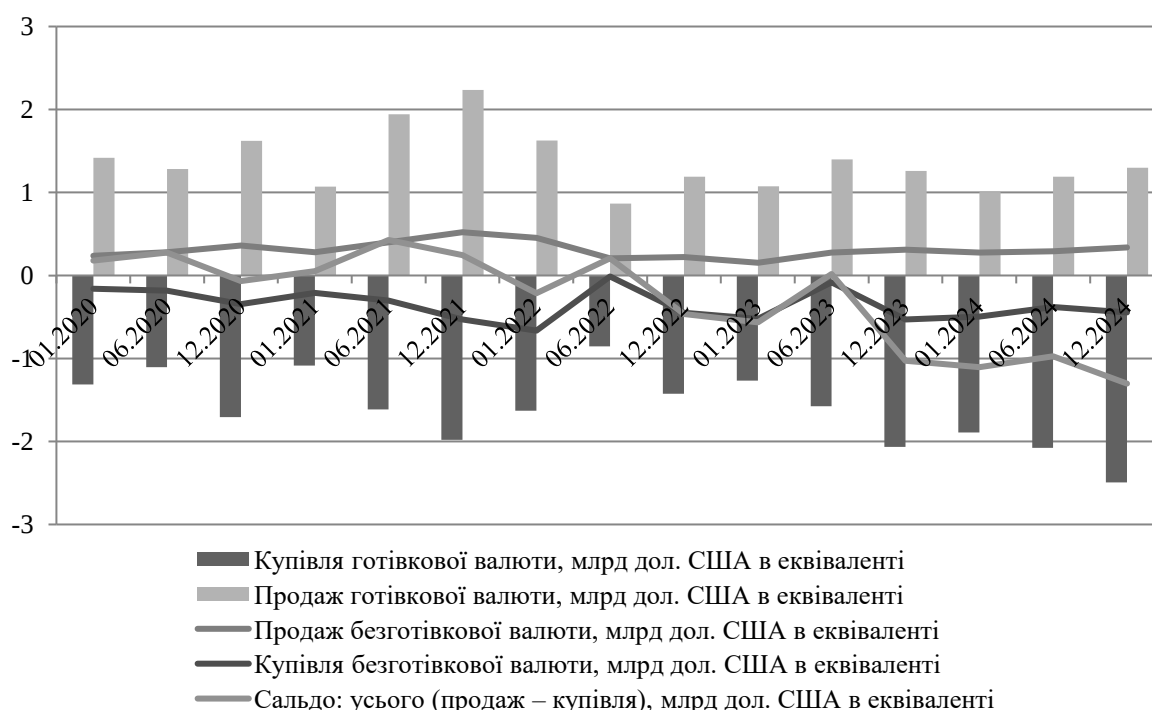

Рисунок 3. Обсяг операцій фізичних осіб з купівлі/продажу іноземної валюти 2020-2024 рр.
Джерело: складено авторами за матеріалами [8]

Аналіз динаміки операцій фізичних осіб з купівлі та продажу іноземної валюти у 2020-2024 рр. свідчить про послідовне зростання попиту населення на валюту на тлі загальної макроекономічної нестабільності. Протягом усього аналізованого періоду купівля готівкової валюти переважає її продаж, що створює постійне від'ємне сальдо валютних операцій з боку фізичних осіб.

У 2020-2021 рр. обсяги операцій залишалися порівняно стабільними, з незначним коливанням навколо нульового рівня сальдо. Починаючи з 2022 р. попит населення на готівкову валюту різко зріс, про що свідчать глибокі від'ємні значення сальдо (до -2,5 млрд. дол. США в окремі місяці). Це пов'язано з

недовірою до гривні, бажанням населення захистити заощадження, а також обмеженням на безготівкові операції, що спрямувало попит саме на готівковий сегмент.

Натомість обсяги продажу готівкової валюти фізичними особами залишаються стабільними і не компенсують обсяги купівлі, що посилює дефіцит валюти в системі. Безготівкові операції – як купівля, так і продаж – демонструють меншу динамічність і не мають істотного впливу на загальне сальдо. Така структура ринку свідчить про домінування готівкових трансакцій у поведінці населення, особливо в умовах криз.

Таким чином, валютна поведінка домогосподарств в Україні залишається переважно споживчою та захисною, а не інвестиційною. Це формує постійний тиск на валютний ринок, який вимагає від держави зваженої політики щодо лібералізації, контролю та стимулювання довіри до національної валюти.

Висновки

Валютний ринок України зазнав суттєвих змін під впливом глобальних фінансових трансформацій, зростання геополітичних ризиків та впровадження особливого режиму воєнного стану. Аналіз показав, що за останні роки вітчизняна валютна система еволюціонувала від жорстко регульованої до частково лібералізованої моделі з елементами плаваючого курсоутворення, що дозволило НБУ водночас забезпечувати курсову стабільність і реагувати на кризові виклики.

Здійснений порівняльний аналіз моделей валютного регулювання у провідних країнах світу свідчить, що найбільш ефективними в умовах турбулентності є системи з гнучким курсом і прозорими монетарними інструментами. У цьому контексті досвід Польщі є релевантним для України, оскільки поєднує відкритість ринку з інфляційним таргетуванням і валютними інтервенціями лише за необхідності.

Дослідження динаміки валютного ринку України в 2020-2024 роках дозволило встановити стійку тенденцію до девальвації гривні, зумовлену внутрішніми структурними проблемами, зростанням попиту на іноземну валюту та посиленням зовнішніх економічних ризиків. Особливу роль у стабілізації ринку відіграють валютні інтервенції НБУ, що дозволяють згладжувати курсові коливання та підтримувати платіжний баланс.

Аналіз операцій на безготівковому валютному ринку та дій фізичних осіб засвідчив системну перевагу попиту над пропозицією іноземної валюти, що створює постійний тиск на ринок. Валютна поведінка населення є переважно споживчо-захисною, що посилює відтік гривневої ліквідності у готівковий сегмент.

Для подальшого розвитку валютного ринку України доцільно:

- послідовно лібералізувати валютні операції із збереженням інструментів макрофінансової стабільності;
- розвивати інфраструктуру електронного валютного ринку, розширюючи можливості для легальних і прозорих трансакцій;
- сприяти підвищенню довіри до національної валюти через послідовну антикризову політику;
- зміцнювати незалежність та функціональну спроможність Національного банку в частині курсоутворення;
- формувати стратегію валютної політики на засадах гнучкості, передбачуваності й відповідності умовам інтеграції у глобальний фінансовий простір.

Ефективне функціонування валютного ринку в умовах глобальних викликів потребує синергії ринкових механізмів, регуляторного втручання та стратегічного бачення ролі національної валюти в економічній безпеці держави.

Abstract

The article provides a comprehensive analysis of the current state and development trends of Ukraine's foreign exchange market in the context of global financial transformations and the challenges posed by prolonged wartime conditions. Particular attention is devoted to the historical stages of the national currency system's formation, tracing the gradual transition from rigidly regulated mechanisms to more flexible exchange rate regimes. The study outlines the evolution of exchange rate policy, highlighting key turning points that shaped the trajectory of monetary regulation and influenced macroeconomic stability.

The research explores the dynamics of crucial macroeconomic indicators, including inflationary pressures, foreign trade balance, international reserves, and capital flows, which collectively determine the resilience of the domestic currency market. Special emphasis is placed on the role of the National Bank of Ukraine in ensuring market stability, preventing speculative shocks, and smoothing exchange rate fluctuations through a balanced combination of administrative tools and market-oriented instruments. The article also examines the effectiveness of monetary interventions, refinancing operations, and the development of the interbank currency market.

A comparative analysis of international models of currency regulation is presented, offering insights into both liberalized and highly controlled approaches, with a focus on their adaptability to volatile global conditions. The behavior of households, who increasingly rely on foreign currencies as a store of value, and the banking sector, which adapts its risk management strategies in response to external shocks, is characterized in detail.

Furthermore, the article substantiates the strategic necessity of gradual liberalization of the foreign exchange market, the introduction of technological innovations such as digital platforms for currency operations, and the strengthening of institutional trust in the national currency. The need for integration into the global financial system

is emphasized as a vital precondition for sustainable economic recovery, post-war reconstruction, and the attraction of foreign investment. In conclusion, the research highlights that only a systematic, balanced, and adaptive approach to currency market regulation can ensure the long-term financial stability of Ukraine under conditions of uncertainty and global turbulence.

Список літератури:

1. Хижняк І.О. Етапи еволюції світової валютної системи. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/af846085-8270-42ed-8465-79162f26d1c2/content>.
2. Лавров Р. В., Садчикова І. В., Середюк І. О. Сучасні тенденції валютного регулювання в Україні. Економіка та держава. 2019. № 8. С. 4-11. DOI: 10.32702/2306-6806.2019.8.4.
3. Національний банк України. Валютний ринок. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/ua/markets/currency-market>.
4. Шапран Н. Тенденції розвитку валютного ринку України в період війни. Економіка та суспільство. 2023. № (57). DOI: 10.32782/2524-0072/2023-57-19.
5. Вовк Р. Вплив валютної політики на економічний розвиток України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://finway.com.ua/vplyv-valyutnoyi-polityky-ekonomichnyj-rozvytok>.
6. Міністерство фінансів України. Архів валютних курсів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://index.minfin.com.ua/ua/exchange/archive/nbu/2025/>.
7. Національний банк України. Безготівковий валютний ринок (щомісячна інформація). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/ua/markets/non-cash-fx-market-volume-year>.
8. Національний банк України. Операції фізичних осіб з купівлі/продажу іноземної валюти. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/ua/markets/cash-currency-market?startDate=01.01.2020&endDate=01.05.2025>.

References:

1. Khyzhniak, I.O. (2016). Stages of evolution of the global monetary system. Retrieved from: <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/af846085-8270-42ed-8465-79162f26d1c2/content> [in Ukrainian].
2. Lavrov, R.V., Sadchykova, I.V., and Seredyuk, I.O. (2019). Current trends in currency regulation in Ukraine. *Ekonomika ta derzhava*, vol. (8), pp. 4-11. DOI: 10.32702/2306-6806.2019.8.4 [in Ukrainian].
3. National Bank of Ukraine. (2025). Currency market. Retrieved from: <https://bank.gov.ua/ua/markets/currency-market> [in Ukrainian].
4. Shapran, N. (2023). Trends in the development of Ukraine's currency market during the war. *Ekonomika ta suspilstvo*, vol. (57). DOI: 10.32782/2524-0072/2023-57-19 [in Ukrainian].
5. Vovk, R. (2024). The impact of currency policy on Ukraine's economic development. Retrieved from: <https://finway.com.ua/vplyv-valyutnoyi-polityky-ekonomichnyj-rozvytok> [in Ukrainian].
6. Ministry of Finance of Ukraine. (2025). Currency exchange archive. Retrieved from: <https://index.minfin.com.ua/ua/exchange/archive/nbu/2025> [in Ukrainian].
7. National Bank of Ukraine. (2020-2024). Non-cash foreign exchange market (monthly data). Retrieved from: <https://bank.gov.ua/ua/markets/non-cash-fx-market-volume-year> [in Ukrainian].
8. National Bank of Ukraine. (2020-2024.). Currency purchase/sale transactions by individuals. Retrieved from: <https://bank.gov.ua/ua/markets/cash-currency-market?startDate=01.01.2020&endDate=01.05.2025> [in Ukrainian].

Посилання на статтю:

Бондарчук М.Є. Функціонування та розвиток валютного ринку України в контексті глобальних фінансових трансформацій / М.Є. Бондарчук, А.С. Орленко // Економічний журнал Одеського політехнічного університету. – 2025. – № 3 (33). – С. 12-18. – Режим доступу: <https://economics.net.ua/ejopu/2025/No3/12.pdf>. DOI: 10.15276/EJ.03.2025.2. DOI: 10.5281/zenodo.17148173.

Reference a Journal Article:

Bondarchuk M.Ye. Functioning and Development of the Foreign Exchange Market of Ukraine in the Context of Global Financial Transformations / M.Ye. Bondarchuk, A.S. Orlenko // *Economic journal Odesa polytechnic university*. – 2025. – № 3 (33). – P. 12-18. – Retrieved from: <https://economics.net.ua/ejopu/2025/No3/12.pdf>. DOI: 10.15276/EJ.03.2025.2. DOI: 10.5281/zenodo.17148173.

This is an open access journal and all published articles are licensed under a Creative Commons "Attribution" 4.0.